

PRAWO KONTRAKTÓW

redakcja naukowa
Zbigniew Kuniewicz, Dorota Sokołowska

PRAWO KONTRAKTÓW

redakcja naukowa
Zbigniew Kuniewicz, Dorota Sokołowska

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 sierpnia 2017 r.

Redaktorzy naukowi składają podziękowania Panu dr. Szymonowi Słotwińskiemu i Pani mgr Adrianie Tomczyk za pomoc okazaną w pracach nad książką.

Recenzenci

Prof. dr hab. Adam Olejniczak

Prof. dr hab. Jerzy Pisuliński

Wydawca

Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący

Joanna Ołówek

Opracowanie redakcyjne

Anna Krzesz

Łamanie

Wolters Kluwer Polska

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska SA, 2017

ISBN: 978-83-8107-614-2

ISSN: 1897-4392

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz najważniejszych skrótów	9
Słowo wstępne	11
<i>Maria Boratyńska</i> Odpowiedzialność kontraktowa za osoby trzecie posiadające fachowe kwalifikacje – na przykładzie lekarza i umowy o leczenie	13
<i>Andrzej Całus</i> Dylematy unijnego prawa kontraktów	30
<i>Krzysztof Czub</i> Umowy o wspólności praw w prawie autorskim i prawie własności przemysłowej	50
<i>Paweł Dąbek, Aleksandra Nowak-Gruca</i> Uwagi o karze umownej z perspektywy ekonomicznej analizy prawa (EAP)	64
<i>Adam Doliwa</i> O istocie i przyszłości umowy na tle współczesnej praktyki obrotu i przepisów kodeksu cywilnego o zawarciu umowy	78
<i>Maria Dragun-Gertner, Zuzanna Pełowska-Dąbrowska</i> Ochrona słabszej strony w umowach przewozu pasażerów drogą morską. Proponowane zmiany w polskim kodeksie morskim	87
<i>Mariusz Fras</i> Ubezpieczenie grupowe. Uwagi <i>de lege lata</i> i postulaty <i>de lege ferenda</i>	100
<i>Wojciech Górecki</i> Stosowanie skargi pauliańskiej do czynności prawnych między małżonkami ..	121

<i>Jarosław Grykiel</i> Charakter prawny zastrzeżenia w umowie przedwstępnej świadczenia na poczet umowy przyrzeczonej	135
<i>Joanna Haberko</i> W poszukiwaniu reżimu odpowiedzialności: uwagi o skutkach naruszenia umów związanych z dobrami osobistymi	149
<i>Aleksander Kappes</i> Czy należy uregulować czynności powiernicze?	164
<i>Wojciech J. Katner</i> Niektóre potrzebne i wątpliwe rozwiązania w prawie umów na tle dyskusji o nowym kodeksie cywilnym	173
<i>Wojciech J. Kocot</i> Charakter prawny umowy ramowej	188
<i>Marcin Krajewski</i> Zakres swobody kształtowania umów gwarancyjnych	214
<i>Jan Lic</i> Problem istnienia długu łącznego	231
<i>Jolanta Loranc-Borkowska</i> Zwolnienie sprzedawcy z odpowiedzialności za wady fizyczne rzeczy sprzedanej na podstawie art. 557 k.c.	247
<i>Jakub M. Łukasiewicz</i> Uwagi na temat umowy alimentacyjnej i kontraktów quasi-alimentacyjnych ..	260
<i>Piotr Machnikowski</i> Kontraktowa odpowiedzialność odszkodowawcza <i>de lege ferenda</i>	270
<i>Elwira Macierzyńska-Franaszczyk</i> Umowa o dostarczanie treści cyfrowych według projektu dyrektywy o dostarczanie treści cyfrowych	293
<i>Jacek Mazurkiewicz</i> „Wszystko na sprzedaż!” Prawo umów wobec mizერი moralnej współczesnego Zachodu	302

Konrad Osajda

Właściwość (natura) stosunku prawnego jako ograniczenie zasady swobody umów 318

Marlena Pecyna

Platformy internetowe – nowy kierunek prawa umów 345

Jerzy Pisuliński

Ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika – propozycja nowego ujęcia 356

Agnieszka Pyrzyńska

Zobowiązanie ciągłe w prawie kontraktów. Próba wyróżnienia modeli ogólnych 379

Magdalena Rzewuska

Umowa przekazania użytkowania wieczystego 397

Maciej Rzewuski

Umowa o zarząd spadkiem 409

Rafał Szczepaniak

Swoboda umów w sektorze publicznym 425

Andrzej Szlęzak

Polemicznie o umowie o zwolnienie dłużnika z obowiązku świadczenia – na marginesie artykułu dr hab. Magdaleny Wilejczyk 453

Andrzej Śmieja

W sprawie odpowiedzialności odszkodowawczej wykonawcy budowlanego (art. 652 k.c.) 462

Marek Świerczyński

Instrumenty dzielenia ryzyka w świetle prawa cywilnego 472

Renata Tanajewska

Wpływ zastosowania umowy outsourcingu na kompetencje rady nadzorczej spółki akcyjnej 488

Marcin Trzebiatowski

Umowa licencyjna w „sporze” o prawa własności intelektualnej, czyli o legitymacji procesowej czynnej licencjobiorcy 500

<i>Jacek Trzewik</i> O swobodzie kontraktowania w prawie ochrony środowiska	522
<i>Krzysztof Wesołowski, Daniel Dąbrowski</i> Koncepcja sposobu unormowania umowy przewozu rzeczy w prawie wewnętrznym	539
<i>Jacek Widło, Jan Mojak</i> Umowna zmiana podmiotu w stosunku zobowiązaniowym (uwagi na tle prac Zespołu Komisji Kodyfikacyjnej pod kierunkiem Prof. Z. Radwańskiego)	551
<i>Magdalena Wilejczyk</i> Umowa o zwolnienie dłużnika z obowiązku świadczenia	566
<i>Arkadiusz Wowerka</i> Umowy między wspólnikami spółek kapitałowych związane z ich uczestnictwem w spółce – w poszukiwaniu prawa właściwego między statutem personalnym a statutem kontraktowym	576
<i>Konrad Zacharzewski</i> Umowny obrót uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla (CO₂) do atmosfery	594
<i>Mariusz Zelek</i> Przyczynek do dyskusji o umownej modyfikacji reguł odpowiedzialności deliktowej	605
<i>Krzysztof Żok</i> Zawarcie umowy za pomocą strony internetowej a zakres zastosowania oferty <i>on-line</i> (art. 66¹ § 4 k.c.)	615

WYKAZ NAJWAŻNIEJSZYCH SKRÓTÓW

Akty prawne

BGB	–	Bürgerliches Gesetzbuch (niemiecki kodeks cywilny)
CC	–	Code civil (francuski kodeks cywilny)
CESL	–	Common European Sales Law (wspólne europejskie przepisy o sprzedaży)
DCFR	–	Draft Common Frame of Reference (Projekt Wspólnotowego Systemu Odniesień)
Konstytucja RP	–	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
k.c.	–	ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2017 r. poz. 459 ze zm.)
k.p.c.	–	ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1822 ze zm.)
k.r.o.	–	ustawa z 25.02.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2017 r. poz. 682)
k.z.	–	rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27.10.1933 r. – Kodeks zobowiązań (Dz.U. Nr 82, poz. 598 ze zm.)
PECL	–	Principles of European Contract Law (Zasady Europejskiego Prawa Umów)
TEWG	–	Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą
TFUE	–	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE C 202 z 2016 r., s. 47)
TWE	–	Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (Dz.Urz. UE C 321 E z 2006 r., s. 37)

Czasopisma i publikatory

KPP	–	Kwartalnik Prawa Prywatnego
M. Praw.	–	Monitor Prawniczy
NP	–	Nowe Prawo
OSNC	–	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna

OSNCP	–	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna i Pracy
OSP	–	Orzecznictwo Sądów Polskich
OTK	–	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
PiP	–	Państwo i Prawo
PPH	–	Przegląd Prawa Handlowego
PS	–	Przegląd Sądowy
PUG	–	Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
RPEiS	–	Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
TPP	–	Transformacje Prawa Prywatnego
ZNUJ PWiOWI	–	Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Wynalazczości i Ochrony Własności Intelektualnej

Urzędy i instytucje

EKES	–	Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny
ETS	–	Europejski Trybunał Sprawiedliwości
EWWiS	–	Europejska Wspólnota Węgla i Stali
KE	–	Komisja Europejska
KKPC	–	Komisja Kodyfikacyjna Prawa Cywilnego
NSA	–	Naczelny Sąd Administracyjny
OSL	–	Okręgowy Sąd Lekarski
PE	–	Parlament Europejski
SA	–	sąd apelacyjny
SN	–	Sąd Najwyższy
SO	–	sąd okręgowy
TK	–	Trybunał Konstytucyjny
TSUE	–	Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
UNIDROIT	–	Institut international pour l'unification du droit privé (Międzynarodowy Instytut Unifikacji Prawa Prywatnego)

SŁOWO WSTĘPNE

W dniach 21–23 września 2016 r. odbył się w Międzyzdrojach VI Ogólnopolski Zjazd Cywilistów. Funkcję organizatora Zjazdu pełnił Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego.

Historia Zjazdu Cywilistów nie jest długa, gdyż począwszy od 2004 r., z różną częstotliwością przedstawiciele tej – jakże ważnej – gałęzi prawa spotykają się w formule zjazdowej. Współorganizatorami I Zjazdu Cywilistów były Wydział Prawa i Administracji UMCS w Lublinie oraz Wyższa Szkoła Administracji i Zarządzania w Przemysłu, natomiast kolejne Zjazdy organizowały Wydziały Prawa i Administracji Uniwersytetów: Śląskiego, Wrocławskiego, Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Adama Mickiewicza w Poznaniu. Warto również wspomnieć, że w 1972 r. odbył się w Rzeszowie Ogólnopolski Integracyjny Zjazd Cywilistów, zorganizowany przez Wydział Prawa i Administracji UMCS w Lublinie.

Niewątpliwym zaszczytem dla organizatorów VI Zjazdu był fakt udziału w nim blisko trzystu uczestników, prawników cywilistów, przedstawicieli nauki i praktyki, reprezentujących wszystkie krajowe jednostki naukowe oraz wszystkie zawody prawnicze.

Prawo cywilne, jeśli nie jest najobszerniejszą, to z pewnością jest jedną z najobszerniejszych gałęzi prawa. Wybierając zatem temat towarzyszącej VI Zjazdowi konferencji naukowej, zamiarem organizatorów było przedstawienie takiej propozycji tematycznej, która uwzględniałaby możliwie najszersze spektrum naukowych zainteresowań przedstawicieli nauki prawa cywilnego. Uważamy, że temat „Prawo kontraktów” w dużej mierze spełnia te oczekiwania. Problematyka dotycząca umów pojawia się bowiem, chociaż w różnym stopniu, w każdym dziale wyznaczającym strukturę prawa cywilnego.

Zebrane w książce artykuły stanowią efekt pracy badawczej autorów wywodzących się z różnych ośrodków naukowych. Opracowania te zawierają wiele cennych myśli, które bez wątpienia wzbogacają polską doktrynę prawa cywilnego. Wyrażamy nadzieję, że wpłyną one również na praktykę stosowania prawa, a także będą inspiracją do dalszych prac badawczych oraz zamierzeń legislacyjnych.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom VI Ogólnopolskiego Zjazdu Cywilistów, autorom referatów, moderatorom poszczególnych paneli, prelegentom i dyskutantom. Słowa podziękowania kierujemy także wobec tych podmiotów i instytucji, które udzieliły Zjazdowi finansowego wsparcia, a Wydawnictwu Wolters Kluwer dziękujemy za wydanie niniejszej publikacji.

Szczecin, sierpień 2017 r.

Zbigniew Kuniewicz, Dorota Sokołowska

Maria Boratyńska

Odpowiedzialność kontraktowa za osoby trzecie posiadające fachowe kwalifikacje – na przykładzie lekarza i umowy o leczenie

1. Wprowadzenie

Ramę prawną dla lekarskiej odpowiedzialności kontraktowej stanowi umowa nienazwana o leczenie, która co do zasady jest traktowana jako mutacja zlecenia – z konsekwencjami w postaci obowiązku starannego działania i wykonywania usługi osobiście. Właściwość czynności medycznych objętych umową powoduje jednak, że ta nie zawsze może być wykonywana tylko własnymi rękami. Na wstępie trzeba od razu poczynić zastrzeżenie, że działalność leczniczą determinują ustawy zawodowe – przede wszystkim ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej. Obowiązki przedstawicieli zawodów medycznych są tam określone w sposób niezależny od reżimu odszkodowawczego. Ze względu na specyfikę czynności uchybienie tym obowiązkom, jeśli wypełnia znamiona czynu niedozwolonego, to jednocześnie kwalifikuje się jako złamanie umowy oraz jako przewinienie zawodowe. Zbieg podstaw odpowiedzialności nie będzie przedmiotem prowadzonych tutaj rozważań, ale jego istnienie ma tę konsekwencję, że dorobek orzecznictwa sądów powszechnych w sprawach ze źródła deliktowego i lekarskich sądów samorządowych w sprawach o popełnienie przewinienia zawodowego zachowuje przydatność również na gruncie odpowiedzialności kontraktowej. W ostatnim czasie pojawia się coraz więcej prywatnych placówek medycznych leczących stacjonarnie. Wykonywanie zabiegów, w tym skomplikowanych operacji, odbywa się tam na zasadzie umowy z pacjentem. Typ zabiegu nie zmienia na ogół zasad odpowiedzialności lekarskiej¹, ale jedną z konsekwencji przejścia na reżim kontraktowy jest odmiennność przesłanek odpowiedzialności za podwładnych lub za inne osoby, z których pomocą umowa jest wykonywana. Nie wszystkie te placówki prywatne mają status osób prawnych, gdzie błędy

---

¹ Wyjątek stanowią zabiegi czysto kosmetyczne, które nie mają własnego unormowania. W rezultacie wszystko: samą ich dopuszczalność, zakres obowiązków profesjonalnych oraz należną pacjentowi gamę informacji określa się metodą rozsądnych analogii do czynności leczniczych.

personelu prowadzą do kontraktowej odpowiedzialności szpitala. Może to być również indywidualna praktyka lekarska bądź indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska.

Dla przejrzystości wyводу będzie tutaj mowa o modelu, w którym zabiegu podjął się, na zasadzie umowy z pacjentem, konkretny lekarz, ale wykonując go, może skorzystać z pomocy innych wykwalifikowanych osób: technika medycznego, drugiego lekarza tej samej lub innej specjalności, anestezjologa, pielęgniarek, położnych. Przyjęło się uważać, że sformułowanie „odpowiedzialny jak za własne działanie lub zaniechanie” (art. 474 k.c.) oznacza odpowiedzialność za winę osób trzecich, ale według standardu właściwego dłużnikowi. Obiektywną miarą przykładaną do zachowania pomocników ma być zatem zestaw wymagań, w tym zasad fachowej ostrożności, właściwy dla dłużnika jak gdyby ten wykonywał czynność osobiście². Uwolnienie od odpowiedzialności jest możliwe tylko przy wykazaniu, że naruszenie powstało wskutek okoliczności, za które osoby te nie odpowiadają³. Tymczasem interpretacja owa jest zasadna tylko o tyle, o ile osoba trzecia przy wykonaniu umowy wchodzi na miejsce dłużnika, zastępując go – np. chirurg poprosi kolegę, który ma jego zdaniem „lepszą rękę” do laparoskopii drobnych kamieni żółciowych lub gdy sam nagle źle się poczuje i bywa, że zdarza się to już po **otwarcu** pacjenta⁴. Wówczas jest oczywiste, że niezależnie, jaki poziom specjalizacji ma zastępca, stosuje się do niego takie same obiektywne miary **należytości**. Może wtedy znaleźć zastosowanie właściwy zleceniu przepis o złączeniu odpowiedzialności za zastępcę do winy w wyborze (art. 738 k.c.), choć wolno przypuszczać, że w praktyce medycznej ma to miejsce raczej rzadko. Większość sytuacji, kiedy potrzeba zastępcy, dotyczy bowiem okoliczności nadzwyczajnych lub nagłych, gdy pacjenta nie ma jak zawiadomić na bieżąco, bo nie pozwala znieczulenie ogólne lub nie ma czasu, *post factum* natomiast już się o tym nie myśli.

Przykład umowy o leczenie daje asumpt do zrewidowania dotychczasowych zapatrywań doktrynalnych na temat trzech zagadnień: rozróżnienia między zobowiązaniami starannego działania i rezultatu, miary odpowiedzialności za czyny cudze oraz odpowiedzialności w działaniach zespołowych.

2. Odpowiedzialność za pomocników „dzieła medycznego”

Są takie umowy o leczenie, które ze względu na przedmiot zbliżają się swoim sensem oraz celem do umowy o dzieło. Zostało to w doktrynie zauważone już jakiś czas temu, ale bez jednoznacznego stanowiska, jak je traktować: jako zobowiązanie starannego

² Jest to podejście tradycyjne, wręcz podręcznikowe, głęboko w doktrynie ugruntowane i powtarzane z dzieła na dzieło. Zob. F. Zoll [w:] *System Prawa Prywatnego*, red. Z. Radwański, t. 6, wyd. 2, Warszawa 2014, s. 1123 i tam przywołane piśmiennictwo.

³ F. Zoll [w:] *System...*, t. 6, 2014.

⁴ Dla laików to może być trudne do uchwycenia, ale w chirurgii wiedza medyczna to jedno, ale drugie – sprawność czysto manualna, wytrenowana w praktyce i czasem nawet do pewnego stopnia odruchowa.

działania czy rezultatu⁵. Chodzi tutaj zwłaszcza o zabiegi chirurgii estetycznej oraz o protetykę, przede wszystkim stomatologiczną i ortodontę, jak również o endoprotetykę. Zaprotezowanie wymaga wówczas ścisłej współpracy dwóch różnych fachowców: lekarza i technika medycznego, a zaprojektowanie, wykonanie i montaż protezy lub aparatu stanowią do pewnego stopnia ich wspólne quasi-dzieło⁶. Stomatologia to niemalże tradycyjna domena kontraktów ze względu na powszechnie znaną mizериę co do możliwości uzyskania protezy w ramach NFZ bądź perspektywy paroletniego oczekiwania na wizytę u ortodonta, gdy tymczasem np. dziecko dorasta. Stroną umowy jest wtedy lekarz i on ma odpowiadać jak za siebie za prawidłowość działań technika. Zaznaczają się tutaj dwie kwestie.

1. Pierwszą jest jednoznaczne udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy odpowiedzialność za prawidłowo wykonaną protezę jest odpowiedzialnością za staranne działanie, czy za rezultat, a więc czy protetyka należy rozliczać z niestaranności profesjonalnej technika, czy z samego braku pożądanego efektu. Istnieje tutaj orzecznictwo, sądów powszechnych i zawodowych, które da się streścić następująco: proteza ma pasować w sensie obiektywnym⁷ i spełniać swoje zaplanowane zadanie. Jednak z płaszczem lub butami na miarę też nie zawsze się to udaje i wtedy klient słusznie żąda poprawek. Stąd pochodzi koncepcja orzecznicza Okręgowego Sądu Lekarskiego w Warszawie, a inspirowana opinią biegłego: w protetyce stomatologicznej należyta staranność polega na tym, żeby protezę poprawiać do skutku, tzn. aż będzie pasowała. W sprawie z 1999 r. OSK w Warszawie stwierdził, iż „w zasadzie tylko dobre uzupełnienie protetyczne może być uznane za zakończenie leczenia. Nie zawsze proteza pasuje idealnie od pierwszej przymiarki. Jednak poprawki muszą być przeprowadzane aż do uzyskania właściwego efektu, a w razie potrzeby (która zdaniem Sądu w tym przypadku zachodziła), pracę należy powtórzyć”. Dopóki proteza nie będzie pasować, pacjent ma prawo domagać się poprawek. Niepasowanie protezy może również wynikać z wadliwego od początku zaprojektowania. Wtedy trzeba wykonać nową, ale „lekarz nie może przerzucać tego kosztu na pacjenta, jeśli za pierwszym razem nie zdołał poprawnie wykonać uzupełnień”⁸.

⁵ Zob. M. Nesterowicz, *Prawo medyczne*, wyd. 11, Toruń 2016, s. 89–92.

⁶ Wyłączam z tego natomiast protezowanie kończyn czy dobieranie okularów, bo tam na ogół w pewnym momencie pacjent opuszcza lekarza (który go zdiagnozował, rozpoznał potrzeby i zaplanował protezowanie), a przechodzi w ręce technika, który na własny rachunek dopasowuje odpowiedni sprzęt już bez udziału lekarza.

⁷ W przypadku protezy stomatologicznej da się to ocenić dzięki pomiarowi kątów, odległości, ustawienia zgryzu. Proteza ortopedyczna pasuje, jeżeli nie powoduje odleżyn ani innych dolegliwości kikutu, natomiast funkcjonalność zależy już od jej technicznego zaawansowania oraz dostosowania do potrzeb i stanu pacjenta. O protezach kończyn zob. M. Boratyńska, *Nowoczesne protezowanie a naprawienie szkody wynikłej z utraty kończyny. Uwagi na tle orzecznictwa*, Prawo i Medycyna 2016/3.

⁸ Pacjent leczył się (nietypowo) na koszt ówczesnej Kasy Chorych. Protezy zębowe ruchome: górna i dolna okazały się od początku wykonane wadliwie w sposób uniemożliwiający użytkowanie, a wady były nieusuwalne: przeciążenie zgryzowe w odcinku przednim, brak kontaktu zgryzowego zębów w odcinku bocznym, zaniżenie wysokości zwarcia o ok. 2 mm. Od pierwszych przymiarek pacjent kwestionował funkcjonalność protezy górnej, która była niestabilna i pozostawała taka mimo kolejnych poprawek. Po około miesiącu pękła. Obwiniony był gotów ją skleić, natomiast odmówił sporządzenia nowej, tłumacząc, że Kasa Chorych nie pokryje kosztów ponownej pracy. OSK uznał, że sam fakt sporządzenia protezy

Zbigniew Kuniewicz – doktor habilitowany nauk prawnych, profesor Uniwersytetu Szczecińskiego, dziekan Wydziału Prawa i Administracji oraz kierownik Katedry Prawa Cywilnego i Handlowego WPiA Uniwersytetu Szczecińskiego; autor ponad 100 publikacji naukowych z zakresu prawa cywilnego i handlowego.

Dorota Sokołowska – doktor habilitowany nauk prawnych, profesor Uniwersytetu Szczecińskiego; specjalizuje się w prawie handlowym i własności intelektualnej; autorka wielu publikacji z tego zakresu.

W książce omówiono doniosłe i budzące liczne wątpliwości zagadnienia dotyczące m.in.:

- umów gwarancyjnych,
- czynności powierniczych,
- umów ramowych,
- odpowiedzialności odszkodowawczej,
- przekształceń podmiotowych w stosunkach zobowiązaniowych,
- umów alimentacyjnych,
- umów licencyjnych.

Podjęta w publikacji problematyka prawa kontraktów nie ogranicza się jedynie do prawa zobowiązań, lecz także nawiązuje do części ogólnej prawa cywilnego, prawa rzeczowego, prawa rodzinnego i spadkowego oraz prawa własności intelektualnej. Opracowania nie tylko dotyczą oceny obowiązującego stanu prawnego, lecz również zawierają wnioski *de lege ferenda* pozwalające na optymalne uregulowanie poruszanych zagadnień. Zaprezentowane poglądy w znaczący sposób wpłyną w najbliższym czasie na sposób stosowania wybranych instytucji prawa cywilnego. Autorzy uwzględnili krajowy i zagraniczny dorobek doktryny prawa oraz bogate orzecznictwo sądowe.

Ze względu na powszechne zastosowanie instytucji kontraktu książka przeznaczona jest przede wszystkim dla praktyków prawa udzielających porad prawnych w przedmiotowej tematyce, prowadzących czy rozstrzygających sprawy sądowe, sporządzających stosowne umowy nazwane lub bardziej odpowiadające celom gospodarczym swoich klientów umowy nienazwane: adwokatów, radców prawnych, sędziów, notariuszy, komorników.

9 788381 076142

ISSN 1897-4392
ISBN: 978-83-8107-614-2

9 788381 076142

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL